վարկային միջոցներից, իսկ 141,641.8 ԱՄՆ դոլարը համաֆինանսավորման միջոցներից։

01.01.2017-30.09.2018թթ. ընկած ժամանակահատվածում պայմանագրի շրջանակներում տրամադրվել է 672,652.0 դոլարի խորհրդատվական ծառայություններ, որից վարկային միջոցների հաշվին 538,122.0 ԱՄՆ դոլար, իսկ համաֆինանսավորման հաշվին՝ 134,530.0 ԱՄՆ դոլար։

5. ԲԷՑ-ի և անհատ խորհրդատու Գ. Խաչատրյանի միջև 21.04.2017թ.-ին կնքվել է թիվ HV-IC-SSS-ESRAF-1/2016 պայմանագիրը։ Պայմանագրի գինը կազմել է 5,153,250.0 դրամ (ներառյալ եկամտահարկը), իսկ կատարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 23.06.2017թ. որն էլ՝ 22.06.2017թ.-ին երկարաձգվել է մինչև 07.07.2017թ.:

01.01.2017-30.09.2018թթ. ընկած ժամանակահատվածում պայմանագիրն ամբողջ ծավալով (5,153,250.0 ՀՀ դրամ) իրակնացված է եղել։

6. ԲԷՑ-ի և անհատ խորհրդատու Հ. Ավագյանի միջև 01.12.2016թ.-ին կնքվել է թիվ HV-IC-SSS-ESRAF-2/2016 պայմանագիրը։ Պայմանագրի գինը կազմել է 1,078,487.0 դրամ (ներառյալ եկամտահարկը), իսկ կատարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 15.05.2017թ.:

01.01.2017-30.09.2018թթ. ընկած ժամանակահատվածում պայմանագիրն ամբողջ ծավալով (1,078,487.0 << դրամ) իրակնացված է եղել։

7. ԲԷՑ-ի և «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի միջև 29.05.2017թ.-ին կնքվել է թիվ HV-CS-ESRAF-1/2017 պայմանագիրը։ Պայմանագրի գինը կազմել է 4,962,000.0 դրամ (ներառյայ 20% ԱԱՀ)։

01.01.2017-30.09.2018թթ. ընկած ժամանակահատվածում պայմանագրի կատարողականը կազմել 3,222,000.0 ՀՀ դրամ (ներառյալ 20% ԱԱՀ), որի դիմաց 30.09.2018թ. դրությամբ վճարումներն իրականացվել են ամբողջ ծավալով։

Ընդհանուր առմամբ, ծրագրի 01.01.2017-30.09.2018թթ. կատարողականը կազմում է 9,044,532.0 ԱՄՆ դոլար, որից վարկային միջոցների հաշվին՝ 8,142,480.0 ԱՄՆ դոլար, իսկ համաֆինանսավորման հաշվին՝ 902,052.0 ԱՄՆ դոլար։

Անհամապափասխանություններ

«Հաղթանակ» ենթակայանի վերակառուցման մասով

1,078,000.0 ԱՄՆ դոլար արժեքով ապրանքների մատակարարումն իրականացվել է պայմանագրի մատակարարման պայմաններին ոչ համապատասխան

1. Kaskad Energo LLC հետ ընկերության կնքված պայմանագրի անբաժանելի մաս կազմող գնացուցակ 1-h hամաձայն՝ պայմանագրի շրջանակներում նախատեսված 10.6 մլն ԱՄՆ դոլար արժողությամբ սարքերը և սարքավորումները պետք է կապալառուի կողմից մատակարարվեին արտասահմանից՝ CIP մատակարարման պալմանով, ներմուծվեին ՀՀ տարածք ԲԷՅ-ի անունով։

Ստուգման արդյունքում պարզվել է, որ կապալառուն 07.10.2017թ.-ին ներմուծել է 1,078,000.0 ԱՄՆ արժողությամբ գծալին երկու կարգավորվող դոլար տրանսֆորմատորներ իր անունով և տեղափոխել այն ԲԷՑ-ի՝ «Հաղթանակ» ենթակայանի տարածք՝ ինչը չի համապատասխանում գնացուցակ 1-ով սահմանված մատակարարման CIP պայմանին։ Մատակարարված 1,078,000.0 ԱՄՆ դոլար արժողությամբ գծային կարգավորվող տրանսֆորմատորներն ընդունվել են ԲԷՑ-ի կողմից 20.12.2017թ.-ին, իսկ դրա դիմաց վճարումներն իրականացվել են 27.12.2017թ.-ին՝ 646,800.0 ԱՄՆ դոլար վարկային միջոցներից (մատակարարման 215,600.0 60%-h չափով) ԱՄՆ դոլար ۲۷ պետական բլուջեի hամաֆինանսավորման միջոցներից՝ 20% UUՀ-ի վճարման hամար։ Արդլունքում, 1,078,000.0 ԱՄՆ դոլար արժողությամբ ապրանքների մատակարարումն իրականացվել պայմանագրի մատակարարման պայմաններին n٤ **համապատասխան**:

2. 31.07.2018թ.-ի թիվ 2-03-16/18 որոշմամբ կառավարման խորհուրդը, հիմք ընդունելով ԲԷՑ-ի գլխավոր տնօրենի տեղեկանքը և համաշխարհային բանկի հաստատումը, որոշում է կայացրել՝

- երկարաձգել պայմանագրի ժամկետը 25.08.2018թ.-ից մինչև 31.12.2018թ.
  կապալառուին Երևանի քաղաքապետարանի կողմից տրամադրված շինարարական թույլտվության ուշացման հիմքով,
- կատարել փոփոխություն պայմանագրի գնացուցակում՝ գնացուցակ 1-ում (մատակարարում արտասահմանից CIP պայմանով) ներառված 10.6 մլն դոլար արժեքով սարքերը և սարքավորումները տեղափոխվել են գնացուցակ 2 (մատակարարում երկրի ներսում EXW պայմանով)։

Համաձայն գլխավոր տնօրենի փոփոխությունը հիմնավորող տեղեկանքի՝ գնացուցակի փոփոխության արդյունքում մաքսազերծումն ու մաքսազերծման գումարների վճարումը կիրականացնի կապալառուն, և ըստ իրենց հաշվարկների, մաքսազերծման համար անհրաժեշտ գումարը կազմում է շուրջ 215,000.0 ԱՄՆ դոլար, իսկ ԱԱՀ-ի մասով պարտավորությունը՝ 2.1 մլն ԱՄՆ դոլար։ Մինչդեռ, ըստ տեղեկանքի, գնացուցակի փոփոխության արդյունքում, պատվիրատուն կվճարի միայն 2.1 մլն ԱՄՆ դոլար, որն առաջարկվում է վճարել ԲԷՑ-ի սեփական միջոցներից այնուհետև հաշվանցել այն։ Առաջարկի ընդունման կապալառուն համաձայնվել է, որպեսզի ԲԷՅ-ը կապալառուին վճարի դուրս գրված հաշիվների դիմաց առաջացած ԱԱՀ-ի չափով 18 ամսվա ընթացքում։ Արդյունքում, ըստ գլխավոր տնօրենի, համաֆինանսավորման գումարները կօգտագործվեն շուրջ 215,000.0 ԱՄՆ դոլարով պակաս՝ ինչն անմիջականորեն ազդեցություն կունենա նաև էլեկտրական էներգիայի հաղորդման ծառայության սակագնի վրա, քանի որ բլուջեից համաֆինանսավորման գումարները պետական պատվիրատուին տրամադրվում են որպես վարկ և մարվելու են սակագնի միջոցով։

Պայմանագրի վերոնշյալ փոփոխությունը ստորագրվել է 26.08.2018թ.-ին, որից հետո կապալառուի կողմից ԲԷՅ-ին 28.09.2018թ.-ին մատակարարվել է 3,373,672.0 ԱՄՆ դոլարի ապրանք՝ ներառյալ 674,734.4 ԱՄՆ դոլարի ԱԱՀ։ Մատակարարման դիմաց կապալառուին վճարվել է՝ 2,024,203.2 ԱՄՆ դոլար, իսկ առաջացած 20% ԱԱՀ-ն ԲԷՅ-ը պարտավորվել է սեփական միջոցներից վճարել 18 ամսվա ընթացքում։

ԲԷՑ-ի տնօրենի տեղեկանքում առկա հիմնավորումները խեղաթյուրված են եղել։

Պայմանագրի փոփոխության արդյունքում առաջացել է մոտ 542,360.0 ԱՄՆ դոլարի հավելյալ հարկային պարտավորություն։

Մինչդեռ ստուգման ընթացքում պարզվել է, որ վերոնշյալ ապրանքների՝ ԲԷՅ-ի ներմուծման դեպքում ԱԱՀ չէր առաջանա, քանի համաձայն «Կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ներմուծվող՝ ակցիզային հարկով հարկման ոչ ենթակա այն ապրանքների ցանկը հաստատելու մասին, որոնց ներմուծումն ազատված է ավելացված արժեքի հարկից» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածով 2018p. հունվարի 1-hg սկսած տվյալ

են UU<-hq: ապրանքային ենթախմբերը ազատված Միաժամանակ, մաքսատուրքերի հաշվարկման մասով ԲԷՅ-ը հաշվի չի առել այն հանգամանքը, որ ենթակապալառուների մի մասը ԵԱՏՄ միասնական տնտեսական տարածքում գործող ընկերություներ են, որտեղից ապրանքների ներմուծման չի առաջանում։ Մասնավորապես, արտաքին հաստատման ընթացակարգով ստացված տեղեկատվության համաձայն, կապալառուի կողմից 01.01.2017-30.09.2018թթ.-ի ընթացքում երրորդ երկրներից ներմուծումների դիմաց վճարվել է ընդամենը 63.9 մլն դրամի ներմուծման մաքսատուրք (շուրջ 132,374.0 ԱՄՆ դոլար)։

Արդյունքում, ԲԷՑ-ի տնօրենի տեղեկանքում առկա հիմանվորումները խեղաթյուրված են եղել, մինչդեռ դրա հիման վրա կատարված գնացուցակի փոփոխության արդյունքում կապալառուի կողմից 28.09.2018թ.-ին մատակարարված ապրանքների մասով առաջացել է մոտ 542,360.0 ԱՄՆ դոլարի հավելյալ հարկային պարտավորություն⁸։

3. Գլխավոր կապալառուի պայմանագրի տեխնիկական առաջադրանքի 1.1.9.3.1 (ստուգում, փորձարկումներ և մատակարարում) և 6.1.1 (գործարանային և անհատական փորձարկումներ) կետերին համաձայն՝ Պատվիրատուն (2 անձ) և Խորհրդատուի Ճարտարագետը (1 անձ) պետք է մասնակցեն «Ուժային տրանսֆորմատորների, Ռելեական պաշտպանության և ավտոմատիկայի, Անջատիչների և բաժանիչների, Հոսանքի և լարման տրանսֆորմատորների, 10 կՎ ФР վահանի» լուրաքանչյուր գործարանային փորձարկումներին։ Ինչպես նաև 6.1.1 կետի համաձայն՝ գործարանային փորձարկումներից 3 ամիս առաջ կապայառուն ներկայացնի գործարանային փորձարկումների պատվիրատուին նախնական ծրագիր, ինչպես նաև սարքավորումները պետք է մատակարարվեն միայն այն դեպքում, երբ գործարանային տեստերը հաջող են անցել։ Միաժամանակ, Kaskad Energo LLC-ի կողմից մատակարարված սարքավորումների փորձարկումների մասով արձանագրվել են հետևյալ անիամապատասխանությունները.

ԲԷՑ-ին մատակարարված սարքավորումների գործարանային փորձարկումներին պատվիրատուն և խորհրդատուն չեն մասնակցել։

_

3.1 01.01.2017-30.09.2018թթ. ընկած ժամանակահատվածում ԲԷՑ-ին մատակարարված սարքավորումների գործարանային փորձարկումներին պատվիրատուն և խորհրդատուն չեն մասնակցել, որով առաջացել է անհամապատասխանություն պայմանագրի տեխնիկական առաջադրանքի 1.1.9.3.1 և 6.1.1

⁸ Քանի որ գումարի ճշգրիփ հաշվարկը սփուգման շրջանակներից դուրս է, ուսփի այն հնարավոր է պարզել միայն հարկային մարմնի վարչարարության միջոցով։

Մասնավորապես, 2018 պահանջների մասով։ թվականի առաջին եռամսյակային հաշվետվությունում (3.1.3 բաժնում) խորհրդատուն (Decon և Consulectra ընկերությունների կոնսորցիում) հաստատել է, որ չի հրավիրվել ընդունման փորձարկումներին, իսկ ԲԷՑ-ի գործարանային կողմից հաշվեքննողներին տեղեկատվության hամաձայն՝ տրամադրված պատվիրատուի ներկայացուցիչները չեն մասնակցել պայմանագրի շրջանակներում մատակարարված անջատիչների, բաժանիչների, հոսանքի, լարման և գծային կարգավորող տրանսֆորմատորների գործարանային փորձարկումներին։

3.2 Առկա է անհամապատասխանություն պայմանագրի Հավելված 1-ի (Վճարման պայմաններ) 1.1 կետի պահանջների մասով, համաձայն որի՝ սահմանվում են վճարումների հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը, այդ թվում՝ գործարանային փորձարկման հաշվետվությունը։

30.09.2018թ. դրությամբ պատվիրատուն ընդունել է սարքեր և սարքավորումներ, վճարել դրանց դիմաց պայմանագրի պայմաններին չհամապատասխանող գործարանային փորձարկումների արդյունքում կազմված հաշվետվությունների հիման վրա։

Կապալառուի կողմից չի պահպանվել 3 ամիս առաջ գործարանային փորձարկումների ծրագրի ներկայացման պահանջը 3.3 Կապալառուի կողմից պատվիրատուին որոշ սարքերի մասով գործարանային փորձարկումների ծրագրերը ներկայացվել են պայմանագրի տեխնիկական առաջադրանքի 6.1.1-րդ կետին ոչ համապատասխան։ Օրինակ՝ 2017թ. դեկտեմբերի 18-ից 20-ը ք.

Եկատերինբուրգում ծրագրվող երկու հոսանքասահմանափակիչ ռեակտորների գործարանային փորձարկման մասին ԲԷՑ-ին տեղեկացվել է 15.12.2017թ.-ին, մեկ այլ դեպքում, 2018թ. փետրվարի 6-8-ը ք. Չեբոկսարիում ծրագրվող պաշտպանության և ավտոմատիկայի սարքավորումների գործարանային փորձարկման մասին տեղեկացվել է 22.01.2018թ.-ին։ Արդյունքում, կապալառուի կողմից չի պահպանվել 3 ամիս առաջ գործարանային փորձարկումների ծրագրի ներկայացման պահանջը։

<u>ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ</u>

Համաշխարհային բանկի կողմից ծրագրի ղեկավարը 09.06.2018թ.-ին ԲԷՑ-ին ուղղված գրությամբ, հիմնվելով տեղանք կատարած այցելության և ԲԷՑ-ից ստացված տեղեկատվության վրա, հավեստել է՝ բոլոր սարքավորումները ճշտորեն արտադրված են ենթակայանի համար և հաջողությամբ անցել են պահանջված գործարանային տեստերը։

Մատակարարված սարքավորումները չեն համապատասխանում պայմանագրի տեխնիկական պահանջներին **4.** ԲԷՑ-ի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն՝ կապալառուի կողմից

[^]Չ ՊԱԼԱՏԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ | 2019